

ANALIZA ENGLJSKIH GLAGOLA KRETANJA U KINEZIOLOGIJI

Ćurković, Petar Krešimir

Master's thesis / Diplomski rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Kinesiology / Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:117:243575>

Rights / Prava: [Attribution 4.0 International](#)/[Imenovanje 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-04**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Faculty of Kinesiology, University of Zagreb - KIFoREP](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

KINEZIOLOŠKI FAKULTET

(studij za stjecanje akademskog naziva: magistar kineziologije)

Petar Krešimir Ćurković

Analiza engleskih glagola

Kretanja u kineziologiji

diplomski rad

Mentor: doc. dr. sc. Darija Omrčen

Zagreb, kolovoz, 2020.

Ovim potpisima se potvrđuje da je ovo završna verzija diplomskog rada koja je obranjena pred Povjerenstvom, s unesenim korekcijama koje je Povjerenstvo zahtijevalo na obrani te da je ovo tiskana verzija istovjetna elektorničkoj verziji predanoj u Knjižnici.

Mentor:

doc. dr. sc. Darija Omrčen

Student:

Petar Krešimir Ćurković

Zahvaljujem se doc. dr. sc. Dariji Omrčen na usmjeravanju, uloženom trudu i odvojenom vremenu tijekom ovog rada. Velika hvala mojim roditeljima, bratu, prijateljima koji su me tijekom cijelog studija poticali, vjerovali u mene i bili mi podrška.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
1.1. Tjelesna aktivnost i tjelesno vježbanje.....	1
1.2. Motorička znanja.....	2
1.3. Kretanja i pokret.....	3
1.4. Engleski jezik i glagoli kretanja.....	4
2. CILJEVI I HIPOTEZE	6
3. METODE ISTRAŽIVANJA	7
3.1. Uzorak	7
3.2. Varijable	7
3.3. Metode obrade podataka	7
4. REZULTATI.....	8
5. DISKUSIJA	14
6. ZAKLJUČAK.....	17
7. LITERATURA	19
8. PRILOG	24

ANALIZA ENGLSKIH GLAGOLA KRETANJA U KINEZIOLOGIJI

Sažetak

Cilj ovog rada bio je analizirati 226 glagola kretanja u engleskom jeziku u kontekstu kineziologije, i to s obzirom na tri kriterija. Prvi kriterij dijeli glagole u kategorije uzimajući u obzir sljedeće: a) označava li glagol istovremeno pomicanje različitih dijelova tijela s ciljem savladavanja prostora, b) označava li glagol pomicanje pojedinih dijelova tijela do određenog položaja. Drugi kriterij se odnosio na kategorizaciju s obzirom na to radi li se o glagolu koji označava nekonvencionalnu kineziološku aktivnost ili specifično motoričko znanje, tj. element tehnike u nekom sportu, a treći na složenost glagola, i to prema broju baza/riječi od kojih se glagol sastoji. Istraživanjem su potvrđene sve tri postavljene hipoteze. Naime, jednostavni glagoli češće od složenih označavaju i pokrete i kretanje, dok se glagoli koji označavaju obje navedene kategorije češće rabe za označavanje nekonvencionalnih kinezioloških aktivnosti, a ne specifičnih motoričkih znanja.

Ključne riječi: engleski jezik, glagoli, kretanja, nekonvencionalne kineziološke aktivnosti, pokret, specifična motorička znanja

THE ANALYSIS OF ENGLISH VERBS OF MOTION IN KINESIOLOGY

Summary

The aim of this final paper was to analyse 226 verbs of motion from the context of kinesiology with regard to three criteria. The first criterion divided the verbs into categories taking into account the following: a) does the verb designate simultaneous movement of various bodily parts with the goal to cover space or b) does the verb designate the movement of certain bodily parts to assume a certain position. The second criterion addressed the categorisation into verbs designating non-conventional kinesiological activities on the one hand and the verbs designating a specific motor skill, i.e. a technical element in a particular sport, on the other, whereas the third criterion referred to the verb complexity taking into account the number of words/terms comprising the verb under consideration. The research confirmed all three hypotheses set. Namely, simple verbs more frequently than the complex ones designate both motion and movement, while the verbs designating both these categories are more frequently used to designate non-conventional kinesiological activities than specific motor skills.

Key words: English, verbs, motion, movement, non-conventional kinesiological activities, specific motor skills

1. UVOD

1.1. Tjelesna aktivnost i tjelesno vježbanje

Tjelesnu aktivnost (engl. *physical activity*) U.S. Department of Health and Human Services (1996, str. 20) definira kao „kretanje tijela koje proizvode kontrakcije skeletnih mišića i koje značajno povećava potrošnju energije iznad bazalne razine“. Svjetska zdravstvena organizacija (World Health Organization – WHO, 2018), definira tjelesnu aktivnost kao „bilo koje tjelesno kretanje koje proizvode skeletni mišići i koje zahtijeva potrošnju energije“. Isti izvor (2018) napominje da nazivi *tjelesna aktivnost* i *tjelesno vježbanje* nisu identični. Potonje je prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (World Health Organization – WHO, 2018) potkategorija tjelesne aktivnosti, a koja je planirana, strukturirana, koja se ponavlja i kojoj je cilj poboljšati ili očuvati jednu ili više sastavnica tjelesne pripremljenosti“. Tu definiciju citiraju brojni autori, na primjer, Howley (2001), Hardman i Stensel (2003, str. 14) itd. Tjelesno vježbanje, odnosno tjelovježba je potkategorija tjelesnih aktivnosti u slobodnom vremenu (Miles, 2007, str. 318).

Tjelesna je aktivnost u bilo kojem obliku važna u životu svakog pojedinca jer ima brojne pozitivne učinke na cjelokupni zdravstveni status pojedinca. Prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (World Health Organization – WHO, 2018), redovita tjelesna aktivnost adekvatne razine, tj. intenziteta ima brojne pozitivne učinke na ljudski organizam, na primjer, smanjuje rizik od visokog tlaka, moždanog udara, dijabetesa, raznih vrsta karcinoma, depresije itd. Takva aktivnost također smanjuje rizik od kroničnih bolesti te pomaže spriječiti razvoj koronarne bolesti (Babić, 2018, str. 89). Sedentaran način življenja i nedovoljna tjelesna aktivnost rezultiraju brojnim zdravstvenim problemima (usp. Booth, Laye, Lees, Rector i Thyfault, 2008; Tremblay, Colley, Saunders, Healy i Owen, 2010). Stoga je potrebno potaknuti djecu, adolescente i odrasle da se što više uključuju u tjelesne aktivnosti, bio to profesionalni sport ili sportska rekreacija. Ako roditelji vode aktivan život, taj će način života vrlo vjerojatno prenijeti i na djecu. Glavne razloge slabog uključivanja u tjelesne aktivnosti može se pronaći u manjku motivacije, umoru (na primjer, odrasli puno rade), liniji manjeg otpora, a s tim je povezan i brz razvoj tehnologije (na primjer, sve veća prisutnost elektroničkih uređaja kojima ljudi zamjenjuju hodanje, kretanje, kao što su *hoverboard*, električni romobili, električni bicikli itd.). Stoga je kod ljudi potrebno potaknuti svijest o aktivnom i zdravom načinu života.

S obzirom na to da se kineziologija bavi proučavanjem učinaka programiranog tjelesnog vježbanja (pritom je naziv *tjelesno vježbanje* zajednički nazivnik za sve tjelesne aktivnosti poput sportova, tjelovježbe i sl.), svoju je terminologiju razvila na temelju ključnih pojmova vezanih za kretanje čovjeka. No kako se kineziologija temelji, među ostalim, na fizici – jednoj od egzaktnih znanosti, ona svoje pojmovlje u velikoj mjeri preuzima iz te znanstvene grane. Pritom uvodi i svoje, kineziološke specifičnosti poput klasifikacija, a to se posljedično osobito odnosi i reflektira na nazivlje. Tako, na primjer, fizika govori o gibanju i količini gibanja, dok kineziologija uz, naravno, takvo fizikalno određenje rabi i za sebe specifičnu terminologiju.

1.2. Motorička znanja

Kako bi analiza u radu bila što jasnija, slijede tumačenja pojedinih pojmova i naziva koji su u njoj upotrijebljeni. Na početku valja pojasniti pojam i naziv *motoričko znanje*. Kao prvo, pridjev *motorički* (engl. *motor*) se odnosi na kretanje i dolazi od latinske imenice *motor* u značenju *pokretač*. Potonja pak imenica dolazi od latinskog glagola *movere* u značenju *kretati (se)*, *micati (se)*, *pomaknuti (se)*. Ono što je u engleskom jeziku označeno nazivom *motor skill* (u doslovnom prijevodu na hrvatski *motorička vještina*) u hrvatskom se u stručnom kontekstu kineziologije naziva *motoričko znanje*. Tako na engleskom govornom području govore o *locomotor skills* (u doslovnom prijevodu na hrvatski *lokomotorne vještine*), *stability skills* (u doslovnom prijevodu na hrvatski *vještine stabilnosti*) (usp. Goodway, Ozmun i Gallahue, 2021, str. 176-247), prethodne dvije navedene ali i *manipulative skills* (u doslovnom prijevodu na hrvatski *manipulativne vještine*) itd. (usp. Mueller i Gallahue, 2016, str. 267-342) te *ballistic skills* (u doslovnom prijevodu na hrvatski *balističke vještine*) (usp. Haywood i Getchell, 2019). Findak, Metikoš, Mraković, Neljak i Prot (1999, str. 9), motorička znanja definiraju kao motoričke informacije, odnosno formirane 'algoritme naredbi', smještene u odgovarajućim motoričkim zonama središnjeg živčanog sustava „koji omogućavaju ostvarivanje svrhovitih motoričkih struktura gibanja“. Motorička znanja podrazumijevaju dva aspekta realizacije, i to tehnički i taktički aspekt. Tehnički aspekt podrazumijeva načine realizacije, dok se taktički aspekt odnosi na stručno znanje potrebno za uspješno izvođenje vještine. Važno je napomenuti da se u engleskom jeziku doslovan prijevod naziva *motoričko znanje* – (engl.) *motor knowledge* – ne odnosi na pojam koji se podrazumijeva pod nazivom *motoričko znanje* u hrvatskome jeziku.

Prema Neljaku (2013), motorička se znanja dijele na opća i specifična. „Opća kineziološka motorička znanja su jednostavne strukture motoričkih gibanja koje su prepoznatljive svim ljudima“ (Neljak, 2013, str. 288). „Nekonvencionalna motorička znanja aktiviraju funkcionalne i motoričke sposobnosti te mijenjaju neka morfološka obilježja osobe, na primjer, opće vježbe jačanja – sklekovi, podizanja trupa iz ležanja, čučnjevi, opće vježbe istezanja i opuštanja i druge“ (Neljak, 2013, str. 288). Isti autor dalje kaže da se ta motorička znanja zbog njihove prepoznatljivosti, kao i njihove jednostavnosti „upotrebljavaju u kineziološkoj edukaciji, sportu i sportskoj rekreaciji“ (Neljak, 2013, str. 288). S druge strane specifična (posebna) su se motorička znanja, prema istome izvoru (Neljak, 2013, str. 289) „stvarala i razvijala usporedo s razvojem ljudskog društva, prvenstveno pojavom novih sportova“. To su, dakle, konvencionalna motorička znanja poput koluta naprijed, skoka u vis, skok-šuta u košarci itd. (Neljak, 2013, str. 289).

1.3. Kretanja i pokret

Danas u hrvatskom i engleskom jeziku postoje različite definicije pojmova označenih nazivima *pokret* i *kretanja*. Što se hrvatskog tiče, u općem se jeziku ta dva naziva promatraju kao istoznačnice. Tako Hrvatski jezični portal (n. d. a) kretanju definira kao „jednokratni pokret dijela tijela“, dok za pokret (Hrvatski jezični portal (n. d. b) navodi dva značenja koja su zanimljiva za ovaj rad – prvo je da je to „radnja suprotna nepomičnosti; kretanje, polazak u nekom pravcu“, a drugo da se radi o „promjeni položaja tijela; kretanja“. No treba imati na umu da se radi o izvoru koji je primarno orijentiran na opći jezik iako je u njemu moguće pronaći i tumačenja specifična za pojedina stručna područja. U mehanici, grani fizike, gibanje se definira kao promjena položaja materijalne točke ili promjena položaja orijentacije krutog tijela u odnosu na neki referentni sustav (Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020). Brojni autori kroz povijest svaki na svoj način interpretiraju navedene pojmove. Tako je, na primjer, veliki filozof Aristotel formulirao značenje kretanja rekavši: „Pokret je život.“ (Jurko, Čular, Badrić i Sporiš, 2015, str. 11). Naime, Aristotel gibanje (grč. κίνησις) tumači kao „prijelaz iz mogućnosti (potencijalnosti) u zbiljnost (aktualnost)“ (Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020). U knjizi autora Jurko, Čular, Badrić, i Sporiš (2015, str. 11) autori *kretanje* i *pokret* promatraju kao dva istoznačna naziva jer fokus djela nije na preciznom određenju svih pojmova i njihovih naziva, „čitava fizička aktivnost i kreativnost, bez obzira kojeg je karaktera (bilo produktivnog, profesionalnog, umjetničkog, sportskog), se

uvijek manifestira kroz pokret“, a „pokret je najvažnija funkcija egzistencije ljudskog organizma“ (Jurko, Čular, Badrić i Sporiš, 2015, str. 11). Kretanje je biološka potreba svakog živog organizma i godinama je bilo predmet istraživanja mnogih različitih znanstvenih disciplina (Starosta, 2001). Prema Hoffman i Harris (2000, str. 6), pokret (engl. *movement*) je potreban uvjet za tjelesnu aktivnost, no nije i dostatan. Horvatin (2017) definira pokret kao „pomicanje pojedinih dijelova tijela: noge/u, ruke/u, glave i/ili trupa do određenog položaja“, dok je kretnja „istovremeno pomicanje različitih dijelova tijela s ciljem savladavanja prostora“.

Ni u engleskom jeziku uporaba naziva *motion* (hrv. *kretanje; pokret*) i *movement* (hrv. *kretanje; pokret*) nije potpuno razgraničena. No u fizici se u engleskom jeziku uobičajeno govori o gibanju, tj. *motion*, dok se u kineziologiji upotrebljavaju oba naziva – i *motion* i *movement*, iako se ti nazivi rabe i kao istoznačnice (usp. Lu i Chang, 2012). Latinski ekvivalenti engleskih naziva *motion* i *movement* glasi *motus* te *momentum* (hrv. *količina gibanja*), dok je grčki ekvivalent također obaju naziva *κίνηση*. Ni u fizici ne postoji suglasje o brojnim nazivima u hrvatskom jeziku. O dilemi kako, na primjer, prevesti naziv *momentum* – kao *količina gibanja*, *impuls*, *nalet* ili *zalet* – govori autorica *Leksikona fizike* Vjera Lopac (Lopac, 2009). U engleskom se i u biomehanici – dakle, u grani mehanike, a mehanika je pak grana fizike, često nazivi *motion* i *movement* upotrebljavaju kao istoznačnice, te se govori u istome tekstu i o *body movement* (hrv. *kretanje/gibanje tijela*) i o *body motion* (hrv. *kretanje/gibanje tijela*) (usp. Manal i Buchanan, 2004). Ideničan naziv za *motion* i *movement* postoji i u njemačkom (njem. *Bewegung*), francuskom (fr. *mouvement*), ruskom (rus. *движение*), mađarskom (mađ. *mozgás*) itd.

1.4. Engleski jezik i glagoli kretanja

Engleski je jezik postao univerzalan jezik komunikacije ljudi u svijetu (Crystal, 2003). Najraširenije je sredstvo sporazumijevanja u poslovnom svijetu i u međunarodnoj komunikaciji općenito, a može se reći i da pomaže u spajanju ljudi diljem svijeta. Engleski jezik je najrasprostranjeniji jezik na svijetu i rabi ga više od 379.000.000 kao prvi jezik i više od 753.000.000 kao drugi, odnosno strani jezik (Eberhard, Simons i Fennig, 2019). Za engleski jezik danas se može reći kako je postao potreba, a znanje engleskog jezika otvara brojna vrata, ponajviše

u poslovnom svijetu. Engleski je postao i jezik komunikacije u znanosti i tehnologiji (Bocanegra-Valle, 2013; Ferguson, 2007; Tardy, 2004).

Što se teme ovog rada tiče, važno je reći da u engleskom jeziku postoji velik broj riječi, pa tako i glagola kojima se mogu opisati određeni pokreti i kretnje, kao i vrste aktivnosti. Glagola kretanja su u engleskom proučavali brojni znanstvenici, na primjer, Talmy (1991), Durst-Andersen, Smith i Nedergaard Thomsen (2013), Ojanguren López (2019) i mnogi drugi.

Također, važna je i podjela engleskih glagola po složenosti. Glagoli se po svojoj složenosti dijele na jednostavne (engl. *single-word verbs*) glagole i na složene (engl. *multi-word verbs*) glagole. Pod nazivom *jednostavni glagol* podrazumijeva se glagol koji čini jedna riječ (na primjer, engl. *circle* = hrv. *kružiti*; engl. *curl* = hrv. *savijati*; engl. *abduct* = hrv. *odmicati* i drugi), a pod nazivom *složeni glagol* ili *višerječni glagol* (engl. *multi-word verbs*) podrazumijeva se glagol koji čine dvije ili tri riječi. Kako pojašnjava Nelson (2001, str. 47), *multi-word verbs* su kombinacije glagola i jedne ili više riječi. Višerječni glagoli mogu biti frazni glagoli (engl. *phrasal verbs*), prijedložni glagoli (engl. *prepositional verbs*) i frazno-prijedložni glagoli (engl. *phrasal-prepositional verbs*) (Cambridge Dictionary, 2020; Nelson, 2001, str. 47-48). Često se rabi samo jedan naziv, i to *frazni glagol* (engl. *phrasal verb*) za sve tri kategorije (usp. Cambridge Dictionary, 2020; Kovács, 2014; Polackova, 2008). Frazni glagol (na primjer, engl. *jump over* = hrv. *preskočiti*; engl. *pull up* = hrv. *povući prema gore*; engl. *walk over* = hrv. *napraviti premet* i drugi) čini glagol u kombinaciji s prijedlogom (na primjer, engl. *push off* = hrv. *odgurnuti*; engl. *take off* = hrv. *odraziti se* i drugi) ili prilogom (na primjer, engl. *lie down* = hrv. *leći*; engl. *jump over* = hrv. *preskočiti*; engl. *sit up* = hrv. *ustati* i drugi) pri čemu se mijenja značenje pojedinih gramatičkih dijelova (Cambridge Dictionary, 2020). Prema Torres-Martínez (2018, str. 21), složeni, tj. višerječni glagoli predstavljaju jedno od najkompleksnijih područja engleske gramatike. Takvi su glagoli česti u svim registrima (Alipour i Salmani, 2019, str. 24), te ih se u kontekstu poučava u strukovnim jezicima, na primjer, u poduzetništvu i turizmu (Kršul i Šuput, 2014).

2. CILJEVI I HIPOTEZE

S obzirom na to da su kretanje tijela kroz prostor i pokreti tijela ili njegovih dijelova središnji koncepti kineziologije, glagoli kretanja pripadaju skupini ključnih naziva u kineziološkoj struci. Ta tvrdnja vrijedi za sve jezike u kojima se verbaliziraju kretanje i pokreti čovjekova tijela u širem konceptu promatranja utjecaja programirane tjelovježbe na ljudski organizam.

Stoga je cilj ovog rada analizirati glagole kretanja u engleskom jeziku, i to s obzirom na tri kriterija. Prvi kriterij dijeli glagole u kategorije uzimajući u obzir sljedeće: a) označava li glagol istovremeno pomicanje različitih dijelova tijela s ciljem savladavanja prostora, b) označava li glagol pomicanje pojedinih dijelova tijela do određenog položaja. Drugi kriterij će se odnositi na kategorizaciju s obzirom na to radi li se o glagolu koji označava nekonvencionalnu kineziološku aktivnost ili specifično motoričko znanje, tj. element tehnike u nekom sportu, a treći na složenost glagola, i to prema broju baza/riječi od kojih se glagol sastoji. Cilj je bio analizirati učestalost glagola u interakciji varijabla, tj. kategorija na njima.

Iz navedenih ciljeva proizlaze sljedeće hipoteze:

H1 – Jednostavni glagoli češće od složenih označavaju pokret.

H2 – Jednostavni glagoli češće od složenih označavaju kretanju.

H3 – Glagoli koji označavaju *kretanju* i glagoli koji označavaju *pokret* češće označavaju nekonvencionalne kineziološke aktivnosti nego specifična motorička znanja.

3. METODE ISTRAŽIVANJA

3.1. Uzorak

Uzorak entiteta u ovom istraživanju sastojao se od 226 glagola kretanja u engleskom jeziku (prilog 1.) u kontekstu kineziologije.

3.2. Varijable

U radu su upotrijebljene sljedeće varijable:

1. GIBANJE :

- a) kretanja – označava li glagol istovremeno pomicanje različitih dijelova tijela s ciljem savladavanja prostora
- b) pokret – označava li glagol pomicanje pojedinih dijelova tijela do određenog položaja

2. VRSTE AKTIVNOSTI:

- a) glagoli koji označavaju nekonvencionalnu kineziološku aktivnost (NEKKINAKT)
- b) glagoli koji označavaju specifično motoričko znanje (SPECMOTZNA), tj. elemente tehnike u nekom sportu

3. SLOŽENOST glagola (prema broju baza/riječi) od kojih se glagol sastoji:

- a) jednostavni glagoli (engl. *single-word verbs*) koji se sastoje od jedne riječi
- b) složeni glagoli (engl. *multi-word verbs*) koji se sastoje od dvije ili tri riječi

3.3. Metode obrade podataka

Za svaku su varijablu izračunati frekvencije i postoci. Nakon toga je prikazan međuodnos varijabla, odnosno kategorija na varijablama uključenih u istraživanje. Pritom su također izračunati frekvencije i postoci za svaku kombinaciju varijabla, tj. kategorija na njima.

4. REZULTATI

U tablici 1. prikazane su frekvencije i postoci na kategorijalnim varijablama *Kretnja* i *Pokret*. Glagoli su bili podijeljeni u dvije kategorije. Svi glagoli koji označavaju kretnju svrstani su u jednu kategoriju, a svi glagoli koji označavaju pokret svrstani su u drugu kategoriju. U tablici 1. vidljivo je kako je puno veća frekvencija, odnosno veći je broj ponavljanja, a ujedno i postotak onih glagola koji označavaju pokret (na primjer, engl. *lift* = hrv. *podići*; engl. *circle* = hrv. *kružiti* i drugi) (80,1 %) u odnosu na one glagole koji označavaju kretnje (na primjer, engl. *run* = hrv. *trčati*; engl. *row* = hrv. *veslati* i drugi) (19,9 %).

Tablica 1. Frekvencije i postoci na kategorijalnoj varijabli *kretnja / pokret*

KATEGORIJA	Frekvencije	Postoci (%)
Kretnja	45	19,9
Pokret	181	80,1

U tablici 2. prikazane su frekvencije i postoci na kategorijalnoj varijabli *nekonvencionalne kineziološke aktivnosti* (NEKKINAKT) i *specifična motorička znanja* (SPECMOTZNA). Glagoli koji označavaju radnje koje se ubrajaju u nekonvencionalne kineziološke aktivnosti (NEKKINAKT) svrstani su u jednu kategoriju i označavaju glagole kojima se opisuju nekonvencionalne kineziološke aktivnosti, a glagoli koji označavaju radnje koje se ubrajaju u specifična motorička znanja (SPECMOTZNA) svrstani su u drugu kategoriju i označavaju glagole kojima se opisuju specifična motorička znanja. Iz same tablice može se zaključiti kako je puno veća frekvencija, odnosno postotak zastupljenosti glagola koji označavaju radnje koje se ubrajaju u kategoriju *nekonvencionalne kineziološke aktivnosti* (NEKKINAKT) (79,2 %) u odnosu na glagole koji pripadaju u kategoriju *specifična motorička znanja* (SPECMOTZNA) (20,8 %).

Tablica 2. Frekvencije i postoci na kategorijalnoj varijabli *NEKKINAKT / SPECMOTZNA*

KATEGORIJA	Frekvencije	Postoci (%)
NEKKINAKT	179	79,2
SPECMOTZNA	47	20,8

Legenda: NEKKINAKT – nekonvencionalne kineziološke aktivnosti, SPECMOTZNA – specifična motorička znanja

U tablici 3. prikazana je raspodjela glagola po složenosti. Jednostavni (engl. *single-word verbs*) glagoli su svrstani u jednu kategoriju, dok su složeni (engl. *multi-word verbs*) glagoli svrstani u drugu kategoriju. Kao što je ranije navedeno u tekstu, pod pojmom jednostavni (engl. *single-word verbs*) glagol podrazumijeva se glagol koji čini jednu riječ, a pod pojmom složeni (engl. *multi-word verbs*) glagol podrazumijeva se glagol koji čine dvije ili tri riječi. Prema rezultatima koji su navedeni u tablici 3. vidljivo je kako je veća učestalost jednostavnih (engl. *single-word verbs*) glagola (71,2 %) u odnosu na složene, odnosno višerječne (engl. *multi-word verbs*) glagole (28,8 %).

Tablica 3. Frekvencije i postoci na kategorijalnoj varijabli *složenost glagola*

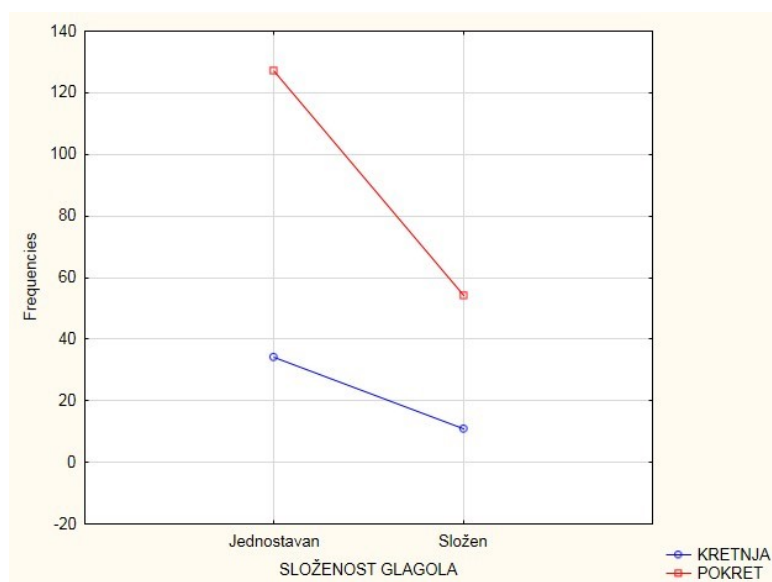
KATEGORIJE	Frekvencije	Postoci (%)
Jednostavni	161	71,2
Složeni	65	28,8

U tablici 4. prikazan je odnos, tj. interakcija jednostavnih (engl. *single-word verbs*) i složenih, odnosno višerječnih (engl. *multi-word verbs*) glagola u kategorijama *KRETNJA* i *POKRET*. Od ukupno 226 glagola koji su korišteni u analizi, kretnju označava 45 glagola (19,91 %), a pokret označava 181 glagol (80,09 %). Također, gledajući ukupne brojke, 161 glagol pripada skupini jednostavnih (71,24 %), a 65 skupini složenih, tj. višerječnih glagola (28,76 %).

Tablica 4. Interakcija varijabla *složenost glagola* i *gibanje*

	KATEGORIJA	JEDNOSTAVNI GLAGOL	SLOŽENI GLAGOL	UKUPNO PO RETKU
Frekvencija	KRETNJA	34	11	45
Postotak po stupcu		21,12 %	16,92 %	
Postotak po retku		75,56 %	24,44 %	
Ukupni postotak		15,04 %	4,87 %	19,91 %
Frekvencija	POKRET	127	54	181
Postotak po stupcu		78,88 %	83,08 %	
Postotak po retku		70,17 %	29,83 %	
Ukupni postotak		56,19 %	23,89 %	80,09 %
Frekvencija	Sve skupine	161	65	226
Ukupni postotak		71,24 %	28,76 %	

Zasebno promatranje kategorija također dovodi do određenih zaključaka. U kategoriji *KRETNJA*, od ukupno 45 glagola, njih 34 pripada skupini jednostavnih glagola (15,04 %), dok se 11 glagola nalazi u skupini složenih (4,87 %). Zanimljivo je da u drugoj kategoriji – *POKRET*, od ukupno 181 glagola, je njih 127 jednostavnih (56,19 %), a preostalih 54 glagola pripadaju skupini složenih glagola (23,89 %). Prema rezultatima, jednostavni, odnosno jednorječni glagoli su češći i u skupini koja označava kretanju i u skupini glagola koji označavaju pokret (slika 1).

Slika 1. Interakcija složenosti glagola s kategorijama *KRETNJA* i *POKRET*

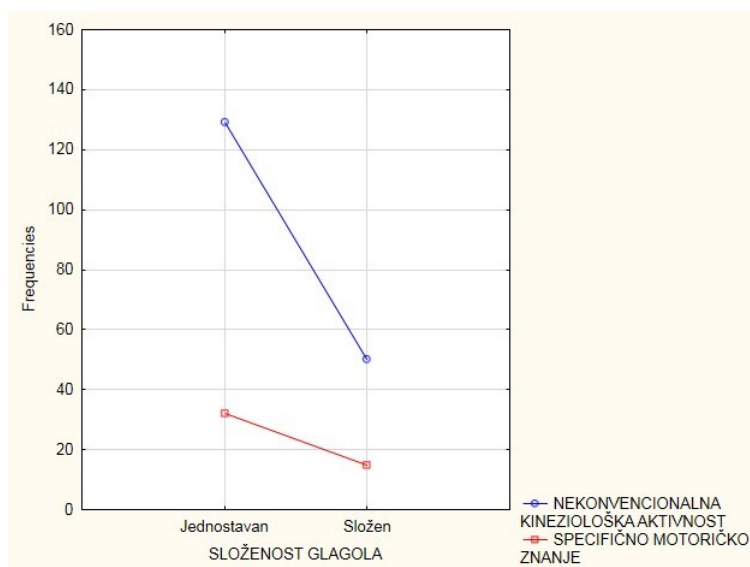
U tablici 5. prikazana je zastupljenost, odnosno interakcija jednostavnih (engl. *single-word verbs*) i složenih (engl. *multi-word verbs*) glagola u kategorijama *nekonvencionalne kineziološke aktivnosti* (NEKKINAKT) i *specifična motorička znanja* (SPECMOTZNA). Što se kategorije *Sve skupine* tiče, ne razlikuje se od prethodne tablice. U kategoriji *nekonvencionalne kineziološke aktivnosti* (NEKKINAKT), od ukupno 179 glagola, njih 129 su jednostavni glagoli (57,08 %), dok je 50 složenih, odnosno višerječnih glagola (22,12 %). Navedeni rezultati pokazuju kako većinu glagola koji označavaju radnje koje se ubrajaju u kategoriju *nekonvencionalne kineziološke aktivnosti* (NEKKINAKT) čine jednostavni glagoli.

Tablica 5. Interakcija varijabla *složenost glagola* i *vrste aktivnosti*

	KATEGORIJA	JEDNOSTAVNI GLAGOL	SLOŽENI GLAGOL	UKUPNO PO RETKU
Frekvencija	NEKKINAKT	129	50	179
Postotak po stupcu		80,12 %	76,92 %	
Postotak po Retku		72,07 %	27,93 %	
Ukupni postotak		57,08 %	22,12%	79,20 %
Frekvencija	SPECMOTZNA	32	15	47
Postotak po stupcu		19,88 %	23,08 %	
Postotak po Retku		68,09 %	31,91 %	
Ukupni postotak		14,16 %	6,64 %	20,80 %
Frekvencija	Sve skupine	161	65	226
Ukupni postotak		71,24 %	28,76 %	

Legenda: NEKKINAKT – nekonvencionalne kineziološke aktivnosti, SPECMOTZNA – specifična motorička znanja

U kategoriji *specifična motorička znanja* (SPECMOTZNA), od ukupno 47 glagola, njih 32 označavaju radnje koje se ubrajaju u jednostavne glagole (14,16 %), dok preostalih 15 glagola spada u složene (6,64 %). Također, rezultati tablice 5. prikazani su i na slici 2. i prema njima jednostavni glagoli imaju veću zastupljenost u definiranju glagola za nekonvencionalne kineziološke aktivnosti i specifična motorička znanja.

Slika 2. Interakcija *složenosti glagola* i *vrste aktivnosti*

U tablici 6. prikazana je interakcija, odnosno međusobni odnos glagola koji, s jedne strane, obilježavaju kategorije *KRETNJA* i *POKRET* te, s druge strane, glagoli koji obilježavaju nekonvencionalne kineziološke aktivnosti (NEKKINAKT) i specifična motorička znanja (SPECMOTZNA). Kategorija *Sve skupine* razlikuje se od prethodne dvije tablice. Od ukupno 226 glagola, 179 glagola označava radnje koje se ubrajaju u nekonvencionalne kineziološke aktivnosti (NEKKINAKT) (79,20 %), dok 47 glagola označava radnje koje se ubrajaju u specifična motorička znanja (SPECMOTZNA) (20,80 %).

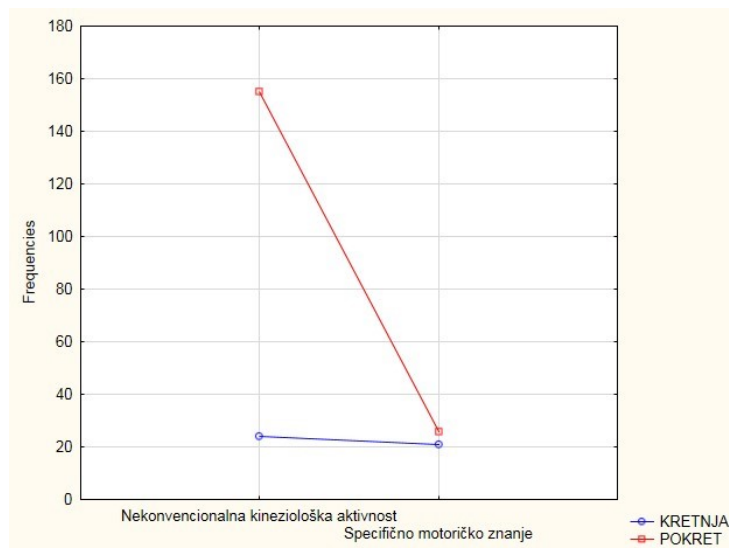
Tablica 6. Interakcija varijabla *vrsta aktivnosti i gibanje*

	KATEGORIJA	NEKKINAKT	SPECMOTZNA	UKUPNO PO RETKU
Frekvencija	KRETNJA	24	21	45
Postotak po stupcu		13,41 %	44,68 %	
Postotak po Retku		53,33 %	46,67 %	
Ukupni postotak		10,62 %	9,29	19,91 %
Frekvencija	POKRET	155	26	181
Postotak po stupcu		86,59 %	55,32 %	
Postotak po Retku		85,64 %	14,36 %	
Ukupni postotak		68,58 %	11,50 %	80,09 %
Frekvencija	Sve skupine	179	47	226
Ukupni postotak		79,20 %	20,80 %	

Legenda: NEKKINAKT – nekonvencionalne kineziološke aktivnosti, SPECMOTZNA – specifična motorička znanja

Gledajući rezultate zasebno po kategorijama dolazi se također do određenih zaključaka. U kategoriji *KRETNJA* od ukupno 45 glagola, 24 su glagoli koji označavaju radnje u skupini nekonvencionalnih kinezioloških aktivnosti (NEKKINAKT) (10,62 %), dok preostalih 21 glagol označavaju radnje koje se ubrajaju u specifična motorička znanja (SPECMOTZNA) (9,29 %), što je otprilike podjednaka zastupljenost. Gledajući drugu kategoriju – *POKRET*, može se uočiti veća razlika u postocima zastupljenosti. Od ukupno 181 glagola koji označavaju pokret, njih 155 označavaju radnje koje se ubrajaju u nekonvencionalne kineziološke aktivnosti (NEKKINAKT) (68,58 %), dok samo 26 glagola označava radnje koje se ubrajaju u specifična motorička znanja (SPECMOTZNA) (11,50 %). Rezultati prikazani u tablici 6. vidljivi su i na slici 3. U sveukupnoj zastupljenosti glagola vezanih za nekonvencionalne kineziološke aktivnosti i specifična motorička znanja, nekonvencionalne kineziološke aktivnosti zastupljenije su u odnosu na specifična

motorička znanja u definiranim glagolima. Pritom je veća zastupljenost glagola koji označavaju pokret u odnosu na glagole koji označavaju kretanje. Jednostavni (engl. *single-word verbs*) glagoli koriste se više od složenih (engl. *multi-word verbs*) glagola za označavanje gibanja, i to i za označavanje kretanja i za označavanje pokreta, odnosno za definiranje nekonvencionalnih kinezioloških aktivnosti i specifičnih motoričkih znanja.

Slika 3. Interakcija glagola koji označavaju *vrste aktivnosti* i kategorija *KRETNJA / POKRET*

5. DISKUSIJA

Pri analizi engleskih glagola u kineziologiji uzete su u obzir sljedeće varijable: *gibanje*, *vrste aktivnosti* i *složenost glagola* te njihova međusobna interakcija. U varijabli *gibanje* promatrani su kretanja i pokret. U varijabli *vrsta aktivnosti* promatrani su glagoli koji označavaju nekonvencionalnu kineziološku aktivnost (NEKKINAKT) u odnosu na glagole koji označavaju specifično motoričko znanje (SPECMOTZNA), odnosno element tehnike u nekom sportu. Posljednja varijabla odnosi se na *složenost glagola* (prema broju baza/riječi) od kojih se glagol sastoji.

Analiza engleskih glagola koji označavaju kretanju, odnosno pokret pokazala je znatno veću frekvenciju glagola za pokret (80,1 %) u odnosu na glagole za kretanje (19,9 %). Kako je već ranije navedeno u tekstu pokret se definira kao pomicanje pojedinih dijelova tijela do određenog položaja, a kretanja se definira kao istovremeno pomicanje različitih dijelova tijela s ciljem savladavanja prostora. Razlog za veću frekvenciju glagola za pokrete moguće je pronaći u sve više rastućoj sportskoj industriji i popularizaciji sporta, ali i sve većoj osviještenosti građana o zdravom načinu života. Sport je od svojih početaka bio dio društva i kulture. Svi pričaju o sportu, komentiraju sportske događaje ili ih s nestrpljenjem očekuju. „Sport je jedna od temeljnih društvenih institucija, neodvojiva od strukture društva i institucija obitelji, gospodarstva, medija, politike, obrazovanja, religije i slično, kao i sastavni dio svakodnevnog života ljudi.“ (Perasović i Bartoluci, 2007).

Razvoj novih kinezioloških aktivnosti i pokreta zahtijeva i nove nazive, stoga se sve češće mogu pronaći novi glagoli (novotvorenice) za pokrete prema određenom dijelu tijela za koji je pokret namijenjen ili slično. Također, neki su glagoli za pokret nastali od glagola za kretanje, na primjer, glagol za kretanje je (engl.) *walk* (hrv. *hodati*), a glagol za pokret je (engl.) *walk over* (hrv. *napraviti premet*), zatim (engl.) *cut* (hrv. *presijecati*) i (engl.) *cut off* (hrv. *odvojiti*), kao i (engl.) *step* (hrv. *koračati*; *zakoračiti*) i (engl.) *step up* (hrv. *istupiti*) i mnogi drugi. Štoviše, pokret kao takav obično označava jednu radnju, dok kretanja, odnosno kretanje uključuje skup pokreta, stoga je prema navedenoj činjenici i tvrdnja da će glagol koji se koristi za neko kretanje biti cjelovitiji i sažetiji (na primjer, engl. *run* = hrv. *trčati*; engl. *step* = hrv. *koračati*; engl. *tiptoe* = hrv. *hodati na prstima* i mnogi drugi), dok će pokreti kao izdvojene kineziološke jedinice zahtijevati pojedinačno

svaki naziv/glagol za pojedini pokret (na primjer, engl. *lateral raise* = hrv. *podizati u stranu*; engl. *knee extend* = hrv. *ispružiti koljeno*; engl. *side bend* = hrv. *otkloniti* i mnogi drugi), i to je razlog zašto je frekvencija glagola za pokret veća, jer pokreta kao izdvojenih kinezioloških jedinica ima više. Svako kretanje može se podijeliti na niz pokreta, čiji se nazivi/glagoli za pokret itekako koriste u radu s korisnicima kako bi im kineziolozi što bolje objasnili i približili cilj određene kineziološke aktivnosti, odnosno vježbe, te na kraju krajeva kako bi se kretanje što ispravnije izvelo.

U analizi glagola koji se koriste za nekonvencionalne kineziološke aktivnosti (NEKKINAKT) i specifična motorička znanja (SPECMOTZNA) veću frekvenciju imaju glagoli koji označavaju nekonvencionalne kineziološke aktivnosti (79,2 %) u odnosu na glagole koji označavaju radnje koje se ubrajaju u specifična motorička znanja (20,8 %). Razlozi za veću frekvenciju glagola koji označavaju radnje koje se ubrajaju u kategoriju nekonvencionalnih kinezioloških aktivnosti (NEKKINAKT) mogu se pronaći u sverastućoj sportskoj industriji i razvoju novih kinezioloških i rekreativnih grana. Pod pojmom nekonvencionalnih kinezioloških aktivnosti (NEKKINAKT), kako je i ranije navedeno u tekstu, podrazumijevaju se motorička znanja koja su jednostavne strukture i prisutne su u svakodnevnom životu pojedinca (na primjer, hodanje, savijanje ruke, kruženje itd.), dok s druge strane specifična motorička znanja (SPECMOTZNA) podrazumijevaju ona motorička znanja koja su specifična, kompleksnija i vezana su za pojedine sportske grane ili discipline (na primjer, skok u dalj u atletici, kolut naprijed, salto, premet naprijed u gimnastici, skok-šut u košarci, udarac glavom u nogometu i mnogi drugi).

Razvoj novih kinezioloških grana zahtijeva i razvoj novih naziva koji bi odgovarali novonastalim kineziološkim tehnikama i postupcima. Kineziologija kao mlađa znanstvena grana koja se prvi put spominje u 19. stoljeću, a skovao ju je Nicolas Dally, i to na francuskom – *cinésiologie* (Renson, 2002, str. 210), još uvijek razvija svoje nazivlje, stoga je i logično da će veći broj glagola biti vezan za neke nekonvencionalne aktivnosti.

Analiza jednostavnih i složenih engleskih glagola u kineziologiji pokazala je da su jednostavni glagoli (engl. *single-word verbs*) zastupljeniji u uporabi svih vrsta glagola (nekonvencionalne kineziološke aktivnosti, specifična motorička znanja, pokret, kretnja), njih čak 71,2 %, u odnosu na složene, odnosno višerječne (engl. *multi-word verbs*) glagole (28,8 %). Kako je već ranije navedeno u tekstu, pod nazivom *jednostavni glagol* (engl. *single-word verbs*) podrazumijeva se

glagol koji čini jedna riječ (na primjer, engl. *abduct* = hrv. *odmicati*; engl. *angle* = hrv. *savijati pod kutom*; engl. *arch* = hrv. *uvijati*; engl. *dismount* = hrv. *saskočiti* i mnogi drugi), dok se pod nazivom složeni (engl. *multi-word verbs*) glagol podrazumijeva glagol koji tvore dvije ili tri riječi (na primjer, engl. *crossover* = hrv. *prekrižiti*; engl. *dog paddle* = hrv. *plivati poput psa*; engl. *dumbbell press* = hrv. *potiskivati bučicom* itd.). Dobivena analiza ide u korist jezične jednostavnosti i praktičnosti, što znači da tijekom bilo koje kineziološke aktivnosti, bila ona specifično motoričko znanje (SPECMOTZNA) ili nekonvencionalna kineziološka aktivnost (NEKKINAKT), pokret ili kretnja, odnosno kretanje, važno je imati na umu smisao i cilj te aktivnosti, odnosno prednost dati njoj samoj pri izvedbi, a ne opterećivati dodatno kompliciranim verbalnim uputama. Stoga je pritom važno koristiti kratke, jednostavne upute u obliku jednostavnih glagola. U sportu i brojnim drugim aktivnostima često vrijedi izreka *Bolje ništa ne govoriti nego govoriti previše*. Za razliku od navedenog rezultata, u istraživanju koje je provela Franceschi (2017, str. 174-175) autorica navodi da takvi složeni glagoli koje naziva *multi-word verbs* izravno opisuju kako se izvodi biopsija jetre, a po njezinu mišljenju takav stil komunikacije ublažava percepciju straha i opasnosti koji se povezuje s tim postupkom. Profesori tjelesne i zdravstvene kulture i treneri često znaju učenicima, igračima prenijeti sve što znaju te u toj dobroj namjeri znaju govoriti previše. To negativno djeluje na rad, ali i pauze tijekom nastave ili treninga. Također, pojedinci, a ponajviše mlađi sportaši se ne mogu kvalitetno koncentrirati zbog prevelike količine verbalnih uputa, što dovodi do njihove zbunjenosti i osciliranja u njihovoj izvedbi vježbi.

6. ZAKLJUČAK

Istraživanje je pokazalo kako u varijabli *gibanje* prevladavaju glagoli koji označavaju pokret, u varijabli *vrsta aktivnosti* prevladavaju glagoli koji označavaju radnje koje se ubrajaju u nekonvencionalne kineziološke aktivnosti (NEKKINAKT) dok je u varijabli *složenost glagola* više jednostavnih (eng. *single-word verbs*) glagola u odnosu na složene (engl. *multi-word verbs*). Rezultati istraživanja su i logični.

Kao što je i ranije navedno u tekstu, pokret označava jednu radnju, dok kretnja uključuje skup više pokreta, stoga je i frekvencija glagola koji označavaju pokret veća (na primjer, engl. *abduct* = hrv. *odmicati*; engl. *arm circle* = hrv. *kružiti rukom*; engl. *extend* = hrv. *ispružiti* i drugi). Također je logična veća frekvencija glagola koji označavaju radnje koje se ubrajaju u nekonvencionalne kineziološke aktivnosti (NEKKINAKT) od onih glagola koji označavaju radnje koje se ubrajaju u specifična motorička znanja (SPECMOTZNA), jer se u specifična motorička znanja ubrajaju radnje koje označavaju glagoli koji se koriste u određenim sportovima, kao što su, na primjer, glagoli (engl.) *cartwheel* (hrv. *napraviti premet strance*) i glagol (engl.) *backflip* (hrv. *napraviti salto natrag*) koji se koriste u gimnastici, glagol (engl.) *chest pass* (hrv. *dodavati loptu s prsa*) koji se koristi u košarci ili glagol (engl.) *land* (hrv. *doskočiti*) koji se koristi u atletici. Što se veće frekvencije jednostavnih glagola u odnosu na složene glagole tiče, razloge je moguće povezati s tim da je danas poželjnije koristiti jednostavnije izraze, upute, jer će na taj način učenici, sportaši, osobe koje se sportom bave rekreativno itd. lakše razumijeti ono što se od njih traži, te će samim tim i konačni rezultati biti bolji.

U konačnici je moguće zaključiti da su istraživanjem potvrđene sve tri postavljene hipoteze. Naime, jednostavni (engl. *simple-word verbs*) glagoli češće od složenih (engl. *multi-word verbs*) označavaju i pokrete i kretnje, dok se glagoli koji označavaju obje navedene kategorije češće rabe za označavanje nekonvencionalnih kinezioloških aktivnosti, a ne specifičnih motoričkih znanja.

Još je jednom bitno istaknuti važnost engleskog jezika u stvaranju i definiranju kineziološkog nazivlja i opisa za pokrete i kretnje. Neki se glagoli u praksi uopće ne prevode na hrvatski jezik jer su kao takvi postali sastavni dio kineziološkog rječnika u svakoj teretani (na primjer, engl. *bench press* = hrv. *potiskivati dvoručni uteg s ravne klupe*), na svakom terenu i u svakom bazenu u Republici Hrvatskoj. Poželjno je imati izvorno hrvatske inačice engleskih glagola, ali zbog

učestalosti korištenja anglizama došlo je i do njihove raširenosti, stoga je neizbježno poznavanje engleskog jezika u bavljenju kineziološkim aktivnostima.

7. LITERATURA

- Alipour, M. i Salmani, N. (2019). The effect of instructing multi-word verbs on EAP learners' presentation skills: A comparison with native academic presentations. *LSP International Journal*, 6(2), 23-43. doi: 10.11113/lspi.v6n2.88
- Babić, Z. (2018). Tjelesna aktivnost u borbi protiv pretilosti. *Medicus*, 27(1), 87-95. Dostupno na <https://hrcak.srce.hr/199424>
- Bocanegra-Valle, A. (2013). The perceived value of English for academic publishing among ESP multilingual scholars in Europe". *ESP Today*, 1(1), 5-25. Dostupno na <http://www.esptodayjournal.org/pdf/1.%20ANA%20BOCANEGRA-VALLE%20-%20full%20text.pdf>
- Booth, F. W., Laye, M. J., Lees, S. J., Rector, R. S. i Thyfault, J. P. (2008). Reduced physical activity and risk of chronic disease: The biology behind the consequences. *European Journal of Applied Physiology*, 102, 3181-390. doi: 10.1007/s00421-007-0606-5
- Cambridge Dictionary*. (2020). Phrasal verbs. *Cambridge Advanced Learner's Dictionary & Thesaurus*. Dostupno na <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/phrasal-verb>
- Cikač, I. (2017). *Sintaktičko-semantička analiza glagola kretanja u hrvatskom jeziku iz dijakronijske perspektive* (doktorski rad). Filozofski fakultet, Zagreb.
- Crystal, D. 2003. *English as a global language* (Second ed.). Cambridge: Cambridge University Press. doi: 10.1017/CBO9780511486999
- Durst-Andersen, P., Smith, V. i Nedergaard Thomsen, O. (2013). Towards a cognitive-semiotic typology of motion verbs. In C. Paradis, J. Hudskon i U. Magnusson (ur.), *The Construal of Spatial Meaning: Windows into Conceptual Space* (str. 118-143). Oxford: Oxford University Press.

- Eberhard, D. M., Simons, G. F. i Fennig, C. D. (ur.). (2019b). *Ethnologue: Languages of the world*. Twenty-second edition. Dallas, Texas: SIL International. Dostupno na <http://www.ethnologue.com>. Dostupno na: <https://www.ethnologue.com/language/eng>
- Ferguson, G. (2007). The global spread of English, scientific communication and ESP: Questions of equity, access and domain loss. *Ibérica*, 13, 7-38. Dostupno na <http://www.aelfe.org/documents/02%20ferguson.pdf>
- Findak, V., Metikoš, D., Mraković, M., Neljak, B. i Prot. F. (1999). *Motorička znanja*. Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu.
- Franceschi, D. (2017). Medical English teaching and beyond: A multimodal and integrated approach. *Language Value*, 9(1), 160-183. Dostupno na <http://www.e-revistas.uji.es/languagevalue>
- Goodway, J. D., Ozmun, J. C. i Gallahue, D. L. (2021). *Understanding motor development: Infants, children, adolescents, adults* (Eighth ed.). Burlington, MA: Jones & Bartlett Learning.
- Hardman, A. E. i Stensel, D. J. (2003). *Physical activity and health: The evidence explained*. Abingdon: Routledge.
- Haywood, K. M. i Getchell, N. (2019). *Life span motor development* (Seventh ed.). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Hoffman, S. J. i Harris, J. C. (2000). *Introduction to kinesiology: Studing physical activity*. Champaign, IL: Human Kinetics.
- Horvatin, M. (2018). *Nazivlje osnovnih položaja, pokreta i kretnji* [elektronička građa]. Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet. Zagreb.

Howley, E. T. (2001). Type of activity: Resistance, aerobic and leisure versus occupational physical activity. *Medicine and science in Sports & Exercise*, 33(6 Suppl), 364-369. doi: 10.1097/00005768-200106001-00005

Hrvatski jezični portal. (n. d. a). Kretnja. Dostupno na <http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search>

Hrvatski jezični portal. (n. d. b). Pokret. Dostupno na <http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search>

Jurko, D., Čular, D., Badrić, M. i Sporiš, G. (2015). *Osnove kineziologije*. Split: Sportska knjiga, Gopal d.o.o

Kovács, E. (2014). Spotlighting English phrasal verbs. *Journal of Languages for Specific Purposes*, 1(1), 7-21. Dostupno na http://jlspeconomiceuoradea.ro/archives/001/jlsp_i1_i1.pdf#page=7

Kršul, S. i Šuput, B. (2014). Same English – different purposes. U *Linguistics, Culture and Identity in Foreign Language Education* (str. 2047-2058). Sarajevo: IBU Publications. Dostupno na https://www.researchgate.net/profile/Antonia_Ordulj/publication/323151420_Shyness_and_Foreign_Language_Anxiety/links/5a8f2ef545851535bcd37e71/Shyness-and-Foreign-Language-Anxiety.pdf#page=1794

Leksikografski zavod Miroslav Krleža. (2020). Gibanje. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Dostupno na <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=21923>

Lopac, V. (2009). Projekt STRUNA u teoriji i praksi – treba li nam konsenzus o nazivlju u fizici? *Prevoditelj*, 32(88). bib.irb.hr > 439939.STRUNAPrevoditeljStruna10.doc

Lu, T.-W. i Chang, C.-F. (2012). Biomechanics of human movement and its clinical applications. *Kaohsiung Journal of Medical Sciences*, 28, 13-25. doi: 10.1016/j.kjms.2011.08.004

- Manal, K. T. i Buchanan, T. S. (2004). Biomechanics of human movement. In M. Kutz (ur.), *Standard Handbook of Biomedical Engineering and Design*. New York: McGraw Hill.
- Miles, L. (2007). Physical activity and health. *Nutrition Bulletin*, 32(4), 314-363. doi: 10.1111/j.1467-3010.2007.00668.x
- Mueller, S. S. i Gallahue, D. L. (2016). *Developmental physical education for all children: Theory into practice* (Fifth ed.). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Nelson, G. (2001). *English: An essential grammar*. London, New York: Routledge.
- Neljak, B. (2013). *Opća kineziološka metodika*. Zagreb: Gopal d.o.o.
- Ojanguren López, A. E. (2019). The lexical representation of English verbs of action. Complex predicates and structures. *Revista de Lingüística y Lenguas Aplicadas*, 14, 131-140. <https://doi.org/10.4995/rlyla.2019.11080>
- Perasović, B. i Bartoluci, S. (2007). Sociologija sporta u hrvatskom kontekstu. *Sociologija i prostor*, 45, 175(1), 105-119. Dostupno na <https://hrcak.srce.hr/file/27311> (preuzeto 13. 3. 2018.)
- Polackova, G. (2008). Understanding and use of phrasal verbs and idioms in medical/nursing texts. *Bratislavské Lekárske Listy*, 109(11), 531-532. Dostupno na https://www.researchgate.net/profile/Gabriela_Polackova/publication/23996271_Understanding_and_use_of_phrasal_verbs_and_idioms_in_medicalnursing_texts/links/0a85e53a3e025a690c000000/Understanding-and-use-of-phrasal-verbs-and-idioms-in-medical-nursing-texts.pdf
- Renson, R. (2002). Kinesiologists: Raiders of the lost paradigm? *Kinesiology*, 34, 201-221.

- Starosta, W. (2001). Science of human movements – meaning, name, directions of development. *Journal of Human Kinetics*, 6, 1-20. Dostupno na http://www.johk.pl/files/01_sta.pdf
- Talmy, L. (1991). *Path to realization: A typology of event conflation*. Berkeley: Berkeley Linguistic Society.
- Tardy, C. (2004). The role of English in scientific communication: *Lingua franca* or *Tyrannosaurus Rex*? *Journal of English for Academic Purposes*, 3(3), 247-269. doi: 10.1016/j.jeap.2003.10.001
- Torres-Martínez, S. (2018). Exploring attachment patterns between multi-word verbs and argument structure constructions. *Lingua*, 209, 21-43. doi: 10.1016/j.lingua.2018.04.001
- Tremblay, M. S., Colley, R. Ch., Saunders, T. J., Healy, G. N. i Owen, N. (2010). Physiological and health implications of a sedentary lifestyle. *Applied Physiology, Nutrition, and Metabolism*, 35, 725-740. doi:10.1139/H10-079
- U.S. Department of Health and Human Services. (1996). *Physical Activity and Health: A Report of the Surgeon General*. Atlanta, GA: U.S. Department of Health and Human Services, Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion.
- World Health Organization (WHO). (2018). Physical activity. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/physical-activity>

8. PRILOG

Prilog 1. Popis engleskih glagola kretanja i njihovih prijevoda uključenih u istraživanje

abduct	odmicati
adduct	primicati
angle	savijati pod kutom
angulate	savijati pod kutom
ankle up	podizati se na nožne prste
arch	uvijati
arm circle	kružiti rukom
arm curl	savijati ruku
ascend	podizati se
back squat	čučnuti držeći dvoručni uteg na stražnjoj strani ramena (iza vrata)
back walkover	napraviti premet natrag
backflip	napraviti salto natrag
backward roll	napraviti kolut natrag
balance	održavati ravnotežu, balansirati
barbell curl	pregibati ruku držeći pritom dvoručni uteg
barbell shrug	podizati ramena držeći pritom dvoručni uteg
bench press	potiskivati dvoručni uteg s ravne klupe
bend	savijati
block	blokirati
bow	savijati; nagnjati
box	boksati
bridge	napraviti most
cartwheel	napraviti premet strance
chest pass	dodavati loptu s prsa
choke	gušiti
circle	kružiti
circulate	kružiti
circumduce	kružiti
circumduct	kružiti
clap	pljeskati
clasp (the hands)	sklopiti (ruke)

climb	penjati se
clutch	držati, uhvatiti
contract	napinjati
crawl	puzati
crossover	prekrižiti
crouch	sklupčati se
curl	savijati
curve	savijati
cut	presijecati
cut off	odvojiti
dance	plesati
dangle	klatiti
dash	juriti
depress	spustiti
descend	spustiti, spuštati
dip	uranjati (na ručama)
dismount	saskočiti
dive	skočiti na glavu
dog paddle	plivati poput psa
dorsiflex	savijati unatrag
drag	vući
draw	vući
dribble	voditi loptu
drop	ispustiti, skočiti
duck	sagnuti se
dumbbell press	potiskivati bučicom
dumbbell shrug	podizati ramena držeći pritom bučice
dunk	zakucati loptu u koš
edge	rubiti (skijanje)
elevate	podići
evert	okrenuti prema van
extend	ispružiti
external rotate	rotirati prema van
face	gledati prema, biti licem okrenut ka

fake	hiniti, pretvarati se, fintirati
fall	pasti
feint	hiniti, pretvarati se, fintirati
fence	mačevati
flare	raširiti
flex	saviti, savijati
float	plutati
flutter kick	titrati nogama
forward roll	napraviti kolut naprijed
front squat	čučnuti držeći dvoručni uteg na prednjoj strani ramena
front walkover	napraviti premet prema naprijed
gallop	galopirati, cupkati
grab	uhvatiti
grasp	uhvatiti, zgrabiti
grip	uhvatiti
hammer curl	pregibati ruku držeći pritom dvoručni uteg
handle	baratati, rukovati čime
handstand	stajati na rukama
hang	visjeti
head	udariti loptu glavom
heel	udariti petom
hit	udariti
hold	držati
hop	poskočiti, poskakivati
hurdle	prijeći preko prepone/zapreke
hurl	zavitalati
hyperabduct	prekomjerno odmicati
hyperadduct	prekomjerno primicati
hyperextend	prekomjerno opružiti
incline	nagnuti
internal rotate	rotirati prema unutra
invert	okrenuti prema unutra
jog	trčkarati
juggle	žonglirati

jump	skočiti, skakati
jump over	preskočiti
jump shot	izvesti skok šut
kick	udariti
knee extend	ispružiti koljeno
kneel	kleknuti
knock	kucati, udarati
land	doskočiti
lateral raise	podizati u stranu
lateral rotate	rotirati u stranu
launch	izbaciti, lansirati
lay	poleći, staviti u ležeći položaj; položiti (na tlo)
lay out	ispružiti
lean	nasloniti se
leap	skočiti, skakati
leg circle	kružiti nogom
leg extend	ispružiti nogu
leg press	potiskivati nogom
leg raise	podići nogu
lie	ležati
lie down	leći dolje
lift	podići
lower	spustiti
lunge	iskoračiti
manipulate	kontrolirati, baratati s nečime
march	marširati
medial rotate	rotirati prema sredini
move	kretati se
overextend	prekomjerno opružiti
overhead press	potiskivati iznad glave
overlap	preklopiti
pass	proći, prolaziti
pass	dodati (loptu)
pick up	podići
pike	maksimalno saviti
pin	pričvrstiti; pritisnuti
pivot	kružiti

plank	izvesti izdržaj na laktu/laktovima
plantar flex	savijati naprijed
point	pokazati, ispružiti (prsti)
press	tiskati, potiskivati
pronate	rotirati podlakticu prema unutra
propel	gurati/pokretati/potiskivati prema naprijed
protract	protraktirati
pull	vući, povući
pull down	povući prema dolje
pull over	prevlačiti; napraviti uzmah
pull up	povući prema gore
punch	udariti
push	gurati, gurnuti
push away	odgurnuti
push down	gurnuti prema dolje
push off	odgurnuti
push up	gurati prema gore
put down	spustiti dolje
raise	podići, dizati; povećati, povisiti
reach	posegnuti (za), doseći
rebound	odskočiti, odraziti se, odbiti se
recur	vraćati se, ići natrag
release	osloboditi, otpustiti, izbaciti
retract	retrahirati
revolve	kružiti, vrtjeti (se)
rise	dići (se), podići, dizati, rasti
rock	zaljuljati (se)
roll	kotrljati
rotate	kružiti, vrtjeti (se)
round	zaobliti
row	veslati
run	trčati
run up	zaletjeti se

shoot	pucati
shrug	slegnuti (npr. ramenima)
side bend	otkloniti
sit	sjesti
sit up	ustati
ski	skijati
skip	skakutati
slide	klizati
slope	nagnuti
smash	smečirati
spin	kružiti, vrtjeti (se)
spin off	odvojiti
split squat	izvesti čučanj s iskorakom
spread	raširiti (se), širiti se
spring	skočiti
sprint	juriti
squat	čučnuti
stand	stajati
stand up	ustati
stem	gurati rep jedne skije ili repove obje skije prema van
step	koračati; zakoračiti
step up	istupiti
straddle	raskoračiti
straighten	izravnavati
stretch	istegnuti
stride	koračati; zakoračiti
stroke	izvesti udarac, zamah, zaveslaj
supinate	rotirati podlakticu prema van
support	poduprijeti, podupirati
sweep	veslati (velikim veslom)
swim	plivati
swing	njihati
swing	zamahnuti
take off	odraziti se
tap	tapkati
tense	napeti

throw	baciti
throw in	ubaciti
throw off	izvesti početno bacanje
thrust	potisnuti
tighten	napeti
tilt	nagnuti (se)
tiptoe	hodati na prstima
toe stand	stajati na prstima
toss	baciti
touch	dotaknuti
tumble	kotrljati (se), prevrtati (se)
turn	kružiti, vrtjeti (se), okretati (se)

twirl	vrtjeti
twist	kružiti, vrtjeti (se); okretati (se)
vault	preokrenuti (se), prijeći preko, preskočiti
walk	hodati
walk over	napraviti premet
walk over	prijeći
wedge	postaviti pod kutom
whirl	kružiti
wrist curl	savijati ručni zglob